

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

УХВАЛЕНО
Рішенням вченої ради
Харківського національного
економічного університету
імені Семена Кузнеця
від 23.05.2023 р. протокол № 6

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказом ректора Харківського
національного економічного університету
імені Семена Кузнеця
від 23.05.2023 р. № 144

Володимир ПОНОМАРЕНКО

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«МИТНИЙ КОНТРОЛЬ»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Другий (магістерський)
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Магістр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	07 Управління та адміністрування
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Харків, 2023

ПРЕАМБУЛА

Склад робочої групи освітньо-професійної програми «Митний контроль»
(зі змінами Наказ ХНЕУ ім. С. Кузнеця № 248 від 27.09.2023 р.):

Тищенко Вікторія Федорівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри митної справи і фінансових послуг Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, гарант освітньо-професійної програми;

Найденко Олексій Євгенович – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри митної справи і фінансових послуг Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця;

Ачкасова Світлана Анатоліївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри митної справи і фінансових послуг Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця;

Петренко Аліна Андріївна – здобувач вищої освіти;

Смердов Віталій Юрійович, директор Палати податкових консультантів.

Розглянуто на засіданні кафедри митної справи і фінансових послуг, протокол № 10, від 07.02.2023 р.

Розглянуто вченою радою факультету фінансів і обліку, протокол № 2, від 27.02.2023 р.

ОП оновлено на підставі:

1. Законодавчих та нормативних актів: Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікації, Національного класифікатору України, Постанови КМУ № 1392 від 16.12.2022 р.

2. Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», який затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки від 20.06.2019 р. № 866.

3. Аналізу ринку праці, з урахуванням регіонального контексту.

4. Вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду.

5. Пропозицій роботодавців.

6. Рекомендації після процедур внутрішнього та зовнішнього оцінювання ОП (акредитація НАЗЯВО, міжнародними інституціями, сертифікації та інші).

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (додаються).

I. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузі знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальності	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітня програма	Митний контроль / Customs control
Форми здобуття освіти, обсяг освітньої програми в кредитах ЄКТС та терміни навчання	денна форма – 90 кредитів, 1 рік 3 місяці.
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію спеціальності МОНУ серія НД № 2190432 від 18.09.2017 строк дії сертифіката до 01.07.2024
Мова(и) навчання / оцінювання	Українська
Структурний підрозділ відповідальний за ОП	Кафедра митної справи і фінансових послуг http://www.customs.hneu.edu.ua/
Вимоги до зарахування	Набір на другий (магістерський) рівень вищої освіти здійснюється відповідно до правил, умов та порядку прийому для здобуття вищої освіти. Для успішного засвоєння освітньої програми магістра вступники повинні мати вищу освіту та прагнення оволодіти знаннями в галузі управління та адміністрування за спеціальністю фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. Правила та строки прийому розміщені на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця за посиланням https://www.hneu.edu.ua/normatyvni-dokumenty/
Обмеження щодо форм навчання	Без обмежень
Освітня кваліфікація	Магістр фінансів, банківської справа, страхування та фондового ринку за освітньо-професійною програмою «Митний контроль»
Кваліфікація(-ї) професійна(-і)	–
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – Магістр Спеціальність – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок Освітня програма – Митний контроль
Мета освітньої програми	Підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних ставити та розв'язувати складні завдання і вирішувати практичні проблеми в сфері організації митного контролю та митного супроводження зовнішньоторговельної діяльності суб'єктів господарювання. Здобувачі вищої освіти за ОП «Митний контроль» отримують

	<p>необхідні професійні компетентності та навички щодо здійснення аналітичної, консультативної, фінансової, управлінської, контрольної та адміністративної діяльності у сфері фінансів митної політики та митно-тарифного регулювання на макро- і мікрорівнях з використанням сучасних фінансових технологій і інструментів в умовах мінливості та невизначеності ринкового середовища, глобалізаційних змін та євроінтеграційних процесів.</p>
<p>Фокус та особливості (унікальність) програми</p>	<p>Фокус та особливості (унікальність) програми полягають в її орієнтації на чітке усвідомлення здобувачами вищої освіти місця методів тарифного та нетарифного регулювання в митному контролі, порядку проведення експертиз при здійсненні митного оформлення товарів, визначення податкових наслідків та ризиків застосування митних режимів.</p> <p>Ключові слова: митний контроль, митно-тарифне адміністрування, експертиза товарів, митні режими, зовнішньоекономічна діяльність</p>
<p>Опис предметної області</p>	<p>Об'єкт вивчення: устрій, принципи, механізми функціонування та розвитку фінансових систем.</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми в процесі професійної діяльності або навчання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризуються невизначеністю умов і вимог</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: складають поняття, категорії, теорії і концепції фінансової науки, які визначають тенденції і закономірності функціонування й розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, методи та способи митного контролю та адміністрування митних платежів.</p> <p>Методи, методики та технології: методи, методики та технології фінансової науки і практики.</p> <p>Інструментарій та обладнання: інформаційно-аналітичні програмні продукти та системи в сфері фінансів, банківської справи, страхування, фондового ринку, митного контролю.</p>
<p>Академічна мобільність</p>	<p>–</p>
<p>Академічні права</p>	<p>Мають право продовжити навчання на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти (доктора філософії) та набувати додаткові кваліфікації в системі післядипломної освіти.</p>
<p>Професійні права</p>	<p>Право професійної діяльності відповідно до отриманої освітньої кваліфікації.</p>
<p>Працевлаштування випускників</p>	<p>Фахівці згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) а саме: 1467 Менеджер (управитель) із допоміжної діяльності у сфері фінансів, 1469 Менеджер (управитель) із фінансового посередництва, 1475.4 Менеджер (управитель) із зовнішньоекономічної діяльності, 2411.2 Консультант з податків і зборів, 2419.2 Експерт із зовнішньоекономічних питань. Консультант із зовнішньоекономічних питань, 2441.2 Аналітик з інвестицій; Аналітик з кредитування; Консультант з</p>

	економічних питань; Економіст з податків і зборів, 3411 Брокер; Дилер, 3422. Агент з митного оформлення, 3429 Агент податковий, 3441. Інспектор митний, 3442. Ревізор-інспектор податковий, 3449. Інспектор з експорту
--	--

II. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності. СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання. СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. СК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію. СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. СК9. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. СК10. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики проблем та обґрунтування шляхів їх вирішення в сфері митної політики та митно-

	<p>тарифного регулювання.</p> <p>СК11. Здатність здійснювати адміністрування митних та податкових платежів з метою забезпечення комунікацій між контролюючими органами та платниками податків в процесі здійснення контрольно-перевірочних заходів</p> <p>СК12. Здатність застосовувати систему управління ризиками в процесі митного оформлення товарів для оптимізації процедур митного контролю товарів та транспортних засобів.</p>
--	---

З метою забезпечення кореляції визначених компетентностей з класифікацією компетентностей НРК використовується матриця відповідності визначених компетентностей та дескрипторів НРК, яка є інформаційним додатком (**Таблиця 1 Пояснювальної записки**).

III. НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 072 ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК «МИТНИЙ КОНТРОЛЬ»

ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПР02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР05. Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово з професійних та наукових питань, презентувати і обговорювати результати досліджень.

ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

ПР07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та управляти ними.

ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та оцінювати їх

ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

ПР14. Застосовувати методи митно-тарифного адміністрування та контролю для здійснення митного оформлення товарів у ЗЕД.

ПР15. Здійснювати адміністрування митних та податкових платежів з метою обліку платників податків та визначення сум митних та податкових платежів в процесі їх декларування

ПР16. Здійснювати управління митними ризиками та володіти методами їх мінімізації для запобігання порушень митних правил в процесі виконання митних формальностей

IV. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ 4.1. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ТА ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ

№	Освітні компоненти (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кредити ЄКТС	Структура, %
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
1	<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	3	3,3
2	<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	10	11,1
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
3	<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	62	68,9
4	<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>	15	16,7
	ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ :	90	100 %
	<i>в тому числі: вибіркова складова</i>	25	27,8 %

Код ОК	Освітні компоненти (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кредити ЄКТС	Форми підсумкового контролю
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ОК1	МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В ФІНАНСОВІЙ СФЕРІ	3	Залік
<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ВК1	МАГ-МАЙНОР	5	Залік
ВК2	МАГ-МАЙНОР	5	Залік
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ОК2	РИНОК ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ І ФОНДОВИЙ РИНОК	5	Екзамен

ОК3	МИТНО-ТАРИФНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ ТА КОНТРОЛЬ	5	Екзамен
ОК4	ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ	9	Залік, Екзамен
ОК5	АДМІНІСТРУВАННЯ МИТНИХ ТА ПОДАТКОВИХ ПЛАТЕЖІВ	4	Екзамен
ОК6	МИТНІ РИЗИКИ (АНГЛ. МОВ.)	4	Залік
ОК7	ФІНАНСОВА СТРАТЕГІЯ	4	Залік
ОК8	КУРСОВИЙ ПРОЄКТ: Організація митного контролю	1	Курсовий проєкт
ОК9	КОМПЛЕКСНИЙ ТРЕНІНГ	3	ЗВІТ
ОК10	ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА	9	ЗВІТ
ОК11	НАУКОВО-ДОСЛІДНА ПРАКТИКА	3	ЗВІТ
ОК12	ДИПЛОМНА РОБОТА	15	Дипломна робота
<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ВК3	МЕЙДЖОР 1	5	Екзамен
ВК4	МЕЙДЖОР 2	5	Екзамен
ВК5	МЕЙДЖОР 3	5	Екзамен

4.2. ВИБІРКОВА СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Вибіркова складова навчального плану освітньої програми складається з: МАГ-МАЙНОРІВ, що студенти обирають з пулу вибірових дисциплін університету та МЕЙДЖОРІВ, що обираються з пулу вибірових дисциплін спеціальності (освітньої програми).

МАГ-МАЙНОР – умовна назва вибірових навчальних дисциплін підготовки освітнього ступеня магістр (МАЙНОР для магістрів). Сутність МАГ-МАЙНОРів полягає у вільному виборі навчальних дисциплін таких напрямків, які відображають інтереси здобувачів вищої освіти, їх вподобання та плани на майбутнє працевлаштування. МАГ-МАЙНОР є обов'язковою складовою освітніх програм

Обсяг дисципліни МАГ-МАЙНОР – складає 5 кредитів ЄКТС. Формою підсумкового контролю є залік. Загальний обсяг дисциплін маг-майнорів складає 10 кредитів ЄКТС.

Здобувачі вищої освіти очної (денної) форми навчання обирають по одній дисципліні в 1 та 2 семестрі на першому році навчання.

Здобувачі вищої освіти заочної форми навчання обирають 2 дисципліни на 1 році навчання.

МЕЙДЖОР - дисципліна, що обирається здобувачем вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти з пулу спеціальності та/або освітньої програми. Призначена для формування індивідуальної освітньої траєкторії та забезпечує можливості здобувачу вищої освіти поглибити професійні знання в межах обраної спеціальності та/або освітньої програми та/або здобути додаткові не фахові компетентності.

Формою підсумкового контролю є іспит. Загальний обсяг МЕЙДЖОРІВ складає 15 кредитів ЄКТС.

Вибіркові навчальні дисципліни не формують результати навчання, що передбачені стандартом вищої освіти для відповідного рівня, але можуть поглиблювати певні з них та розвивати софтскілс. Здобувачі вищої освіти заочної форми навчання обирають в якості мейджорів 3 дисципліни на 1 році навчання залежно від спеціальності (освітньої програми).

4.3. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

V. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

<p>Форми атестації здобувачів вищої освіти</p>	<p>Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Атестація здійснюється екзаменаційною комісією відповідно до вимог стандарту вищої освіти після виконання студентом навчального плану у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра (дипломної роботи) за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». До атестації допускаються студенти, які виконали всі вимоги освітньої програми та навчального плану.</p>
<p>Вимоги до кваліфікаційної роботи магістра (дипломної роботи)</p>	<p>ХНЕУ ім. С. Кузнеця розробляє та затверджує: Положення про атестацію здобувачів вищої освіти ХНЕУ ім. С. Кузнеця; регламент перевірки кваліфікаційних (дипломних) робіт на унікальність. Кафедрою затверджується нормативи унікальності текстів кваліфікаційних (дипломних) робіт. Кваліфікаційна (дипломна) робота має передбачати розв'язання складного спеціалізованого завдання або практичної проблеми в сфері управління, що характеризується комплексністю і невизначеністю умов, із застосуванням теорій і методів фінансової науки.</p> <p>Атестація осіб, які здобувають ступінь магістра, здійснюється ЕК, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань. Кваліфікаційна дипломна робота магістра допускається до захисту перед ЕК за умови, якщо рівень її унікальності (оригінальності) відповідає нормативу, який офіційно затверджений у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця.</p> <p>Вимоги до дипломної роботи:</p> <p>Кваліфікаційна робота (дипломна робота) – це навчально-наукова робота студента, яка виконується на завершальному етапі здобуття кваліфікації магістра з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку для встановлення відповідності отриманих здобувачами вищої освіти результатів навчання (компетентностей) вимогам стандартів вищої освіти. Вона є кваліфікаційним документом, на підставі якого ЕК визначає рівень теоретичної підготовки випускника, його готовність до самостійної роботи за фахом і приймає рішення щодо присвоєння відповідної кваліфікації та видачу диплома.</p> <p>Дипломна робота магістра є інструментом закріплення та демонстрації сформованих упродовж навчання загальних та спеціальних компетентностей відповідно профілю обраної спеціальності.</p> <p>Для оприлюднення та публічного ознайомлення зі змістом кваліфікаційних проектів, запобігання академічного плагіату дипломні проекти мають бути розміщені на офіційному сайті Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.</p>
<p>Вимоги до публічного захисту</p>	<p>До захисту магістерської роботи допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану, пройшли та захистили звіт з проходження переддипломної практики (для студентів денної форми навчання), у встановлений термін пройшли передзахист. Магістрант захищає дипломну роботу публічно перед Екзаменаційною комісією, яка затверджена наказом ректора університету. Процедура захисту включає: оголошення рецензій, відгуку наукового керівника і рішення до допуску роботи до захисту; виступ магістранта; запитання до автора роботи та відповіді магістранта; обговорення на засіданні Екзаменаційної комісії результатів захисту робіт та рішення Екзаменаційної комісії про оцінку роботи та присвоєння відповідної кваліфікації магістранту. Для переконливості та підтвердження висновків та пропозицій доцільно виготовити наочний (роздатковий) матеріал: ілюстрації (схеми, діаграми), таблиці, а також презентації із використанням мультимедійної техніки.</p>

VI. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості в Університеті розроблені на підставі Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG), статті 16 Закону України «Про вищу освіту», Стандарту вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок другого (магістерського) рівня.

<p>Політика щодо забезпечення якості вищої освіти</p>	<p>Основні принципи внутрішнього забезпечення якості освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця: відповідальності; відповідності; адекватності; автономності; вимірюваності; академічної культури; відкритості.</p> <p>Основні процедури внутрішнього забезпечення якості освіти в ХНЕУ ім. С. Кузнеця: формалізація політики якості, стратегічних цілей, завдань постійного поліпшення якості; забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти; підготовка та проведення маркетингово-моніторингових та соціально-психологічних досліджень для визначення потреб ринку праці, вимог стейкхолдерів вищої освіти, якості надання освітніх послуг і задоволеності якістю освітньої діяльності та якістю освіти; залучення стейкхолдерів вищої освіти (здобувачів вищої освіти, роботодавців, представників академічної спільноти тощо) до прийняття рішень за напрямками внутрішнього забезпечення якості; зовнішнє оцінювання якості діяльності ХНЕУ ім. С. Кузнеця за результатами участі в національних та міжнародних рейтингах вищих навчальних закладів, виконання Ліцензійних вимог, акредитації.</p> <p>Напрями: розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм; забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; забезпечення студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання здобувачів вищої освіти; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом.</p>
<p>Забезпечення якості розроблення, затвердження, моніторингу, перегляду та оновлення освітніх програм</p>	<p>Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм здійснюється згідно з діючими нормативними актами в ХНЕУ ім. С. Кузнеця, затвердження, моніторингу, перегляду та оновлення освітніх програм Кузнеця. Перегляд освітніх програм здійснюється на основі аналізу задоволення освітніх потреб здобувачів вищої освіти: можливості побудови індивідуальної траєкторії навчання, дотримання академічних свобод в освітньому процесі, задоволеності якістю освітньої програми, тощо; роботодавців: якості формування загальних та фахових компетентностей, актуальних та соціальних навичок (soft skills); інших стейкхолдерів. Для перегляду освітніх програм використовуються: онлайн опитування, проведення дослідження фокус-групи, аналіз документів, аналіз ситуації, групою відповідно до вимог щодо структури та змісту освітньої програми. Періодичність перегляду освітніх програм здійснюється: а) щорічно за результатами моніторингу; б) після завершення освітньої програми здобувачами вищої освіти, в) в разі зміни законодавчої та нормативної бази.</p>

<p>Забезпечення зарахування, досягнення, визнання та атестація здобувачів</p>	<p>Оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених в Університеті процедур згідно з нормативними актами. Щорічне оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до визначених освітньою програмою форм контролю; порядку оцінювання результатів навчання, що висвітлюється в робочих програмах навчальних дисциплін, робочих планах (технологічних картах) навчальних дисциплін, силабусах навчальних дисциплін; обліку результатів навчання, який ведеться з використанням інформаційного середовища Персональної навчальної системи (ПНС) Університету. Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється на основі 100-бальної накопичувальної бально-рейтингової системи.</p>
<p>Забезпечення якості студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання</p>	<p>Планування, розподіл та надання навчальних ресурсів і забезпечення підтримки здобувачів вищої освіти враховують їх потреби та принципи студентоцентрованого навчання. Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти гарантує, що всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а здобувачі вищої освіти поінформовані про їх наявність.</p>
<p>Забезпечення якості науково-педагогічних працівників</p>	<p>Щорічне рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів ХНЕУ ім. С. Кузнеця здійснюється за рахунок використання механізмів оцінювання та самооцінювання результативності науково-педагогічної діяльності, її спрямованості на пріоритети розвитку національної системи вищої освіти, стратегії розвитку Університету, особистісного професійного розвитку науково-педагогічних працівників. Підсумки рейтингового оцінювання підводяться за результатами діяльності, досягнутими протягом календарного року. Оприлюднення результатів щорічного оцінювання науково-педагогічних працівників, кафедр та факультетів відбувається на засіданні вченої ради Університету.</p>
<p>Ресурсне забезпечення освітнього процесу (навчальні ресурси та підтримка здобувачів вищої освіти)</p>	<p>Заклад вищої освіти забезпечує освітній процес необхідними та доступними ресурсами (кадровими, методичними, матеріальними, інформаційними та ін.) та здійснює відповідну підтримку здобувачів вищої освіти. Організаційно-методична підтримка самостійної роботи здобувачів вищої освіти полягає у розробці методичних, дидактичних, інструктивних матеріалів, наданні можливості формувати, закріплювати, поглиблювати й систематизувати отримані під час аудиторних занять знання та вміння, здійснювати самопідготовку й самоконтроль опанування освітньої-професійної програми та реалізується через Персональну навчальну систему ХНЕУ ім. С. Кузнеця.</p>
<p>Інформаційне забезпечення (інформаційний менеджмент)</p>	<p>З метою управління освітнім процесом розроблено ефективну політику в сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану інформаційну систему управління освітнім процесом. Дана система передбачає автоматизацію основних функцій управління освітнім процесом, зокрема: забезпечення проведення вступної кампанії, планування та організацію освітнього процесу; доступ до навчальних ресурсів; облік та аналіз успішності здобувачів вищої освіти; адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності; управління кадрами та ін.</p>

<p>Публічність інформації про освітні програми, освітню, наукову діяльність</p>	<p>Достовірна, об'єктивна, актуальна, своєчасна та легкодоступна інформація за освітньо-професійною програмою публікується на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця, включаючи програми для потенційних здобувачів вищої освіти, випускників, інших стейкхолдерів і громадськості. Публічною є інформація про освітню діяльність за спеціальністю, включаючи критерії відбору на навчання; заплановані результати навчання за цією програмою; процедури навчання, викладання та оцінювання, що використовуються тощо.</p>
<p>Забезпечення академічної доброчесності</p>	<p>Забезпечення запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників закладу вищої освіти та здобувачів вищої освіти реалізується через політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, регулюється такими документами ХНЕУ ім. С. Кузнеця: Кодекс академічної доброчесності; Кодекс професійної етики та організаційної культури працівників і здобувачів вищої освіти ХНЕУ ім. С. Кузнеця; Положення про комісію з питань академічної доброчесності ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Перевірка наукових праць науково-педагогічних працівників Університету та здобувачів вищої освіти здійснюється за допомогою інтернет-сервісів на основі відкритих інтернет-ресурсів та системи StrikePlagiarism.com, що діє на підставі Ліцензійного Договору про надання права користування антиплагіатним програмним забезпеченням.</p>

Пояснювальна записка

Матриця відповідності визначених Стандартом (за наявності) компетентностей дескрипторам НРК та матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей представлені в Таблицях 1 і 2.

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання Зн1. Спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контекст дослідницької роботи Зн2. Критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей	Уміння Ум1. Розв'язання складних завдань і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог провадження дослідницької та/або інноваційної діяльності	Комунікація К1. Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Автономія та відповідальність АВ1 Прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування АВ2. Відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди АВ3. Здатність до подальшого навчання, яке значною мірою є автономним та самостійним
Загальні компетентності				
ЗК1.	Зн2	Ум1		
ЗК2.			К1, К2	
ЗК3.		Ум1	К1	
ЗК4.		Ум1		АВ1
ЗК5.		Ум1		АВ1, АВ2
ЗК6.			К1, К2	
ЗК7.			К2	АВ1, АВ2
ЗК8.			К1, К2	
ЗК9.		Ум1		АВ2
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК1.	Зн1, Зн2			
СК2.	Зн1, Зн2	Ум1		
СК3.		Ум1	К2	АВ1
СК4.	Зн2	Ум1		
СК5.				АВ2, АВ3
СК6.	Зн2	Ум1		
СК7.		Ум1		
СК8.		Ум1		АВ3
СК9.			К1	АВ1
СК10.	Зн2	Ум1		АВ2
СК11.	Зн1, Зн2	Ум1		АВ2
СК12.	Зн2	Ум1		АВ2

Таблиця 2

Матриця відповідності визначених результатів навчання, компетентностей та освітніх компонентів

Програмні результати навчання	Інтегральна компетентність																			
	Загальні компетентності									Спеціальні (фахові) компетентності										
	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8	СК 9	СК 10	СК 11
ПР01	OK1 OK8									OK1 OK2 OK9										
ПР02			OK1 OK8							OK10 OK11	OK4 OK7 OK8									
ПР03	OK1 OK8									OK5 OK11		OK9 OK10 OK11 OK12		OK1 OK8					OK5 OK11	
ПР04			OK3 OK8 OK12												OK9 OK10		OK9 OK10			
ПР05		OK6 OK12				OK6 OK12		OK6 OK12						OK6 OK12						OK6 OK12
ПР06			OK1 OK8 OK11 OK12			OK3 OK11													OK3 OK8	
ПР07									OK8 OK12		OK4 OK7									
ПР08												OK4 OK7				OK2 OK7 OK11	OK11 OK12			
ПР09						OK2 OK4	OK9 OK10				OK4 OK7		OK9 OK10				OK6 OK12			
ПР10	OK4 OK10 OK12									OK4 OK12				OK1 OK12	OK11 OK12					OK6 OK11
ПР11					OK2 OK4						OK4 OK7 OK8 OK11	OK9 OK10		OK5 OK11						
ПР12					OK11 OK12						OK4 OK11	OK4 OK11								
ПР13						OK4 OK8 OK9			OK4 OK10					OK9 OK10						
ПР14				OK9 OK10															OK3 OK8	

Програмні результати навчання	Інтегральна компетентність																				
	Загальні компетентності									Спеціальні (фахові) компетентності											
	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8	СК 9	СК 10	СК 11	СК 12
			OK11 OK12																		
ПР15			OK3 OK5 OK12																	OK3 OK5 OK8	
ПР16		OK6 OK12			OK6 OK9																OK6 OK9

Гарант ОП

Вікторія ТИЩЕНКО

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
Освітньо-професійної програми «Митний контроль»

Назва структурного / функціонального підрозділу / посадова особа	Підпис
1. Навчально-методичний відділ	
2. Відділ забезпечення якості освіти	
3. Завідувач випускової кафедри	
4. Проректор з навчально-методичної роботи	

СХІДНИЙ НАУКОВО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ЦЕНТР ТОВ
61145, Харків, вул. Космічна, 26
Est.cent@gmail.com
+38 050 323 42 36

Рецензія

*на освітньо-професійну програму «Митний контроль»
другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю
072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»*

Воєнний стан вніс серйозні корективи в економічну політику держави. Це позначилося в тому числі на митній політиці, оскільки треба було впроваджувати певні правила митного оформлення гуманітарної допомоги, забезпечувати звільнення від митних платежів імпортованих транспортних засобів, вводити заборони на експорт та стимулювати імпорт певних видів продукції. Незважаючи на це за підсумками листопада 2022 року сума надходжень ввізного мита до Зведеного бюджету України склала 20,4 млрд. грн., що нижче за показник 2021 року.

Тому, в даний непростий час дуже важливо виважено підходити до питань митного оподаткування, з метою забезпечення виконання доходної частини бюджету, але з іншого боку – мають існувати певні митні стимули для здійснення зовнішньоекономічної діяльності, оскільки це передбачає в тому числі отримання державою валютних коштів, які можуть бути спрямовано на фінансування обороноздатності країни.

Освітня програма «Митний контроль» є важливим елементом підготовки кваліфікованих та обізнаних фахівців, які зможуть професійно здійснювати митне оформлення товарів, протидіяти контрабанді, визначати митну вартість та скласти митну декларацію.

Звертає на себе увагу наявність навчальної дисципліни, пов'язаної з науковими дослідженнями. Вважаємо це цілком розумним кроком, оскільки будь-які зміни в митній політиці мають бути обґрунтовано на основі математичних моделей, але й за допомогою існуючих наукових підходів.

Безумовною перевагою програми є наявність курсового проекту, виконуючи який, майбутні фахівці зможуть набути навички роботи із законодавством в сфері митного контролю, аналізу митної статистики, імплементації світового досвіду в українську практику.

Разом із тим, рекомендуємо випусковій кафедрі розглянути можливість включення до переліку мейджерів дисципліни «Трансфертне ціноутворення», бо вона має допомогти студентам засвоїти правила визначення ціни товарів у ЗЕД при здійсненні операцій з нерезидентами.

Загалом вважаємо, що освітньо-професійна програма підготовки магістрів «Митний контроль» відповідає вимогам сьогодення та може бути рекомендована студентам для вивчення за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Директор СХІДНОГО
НАУКОВО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО ЦЕНТРУ
ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

Сергій МАЛИГОН

Рецензія

на освітньо-професійну програму підготовки магістрів «Митний контроль» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця

Сфера зовнішньоекономічної діяльності тісно пов'язана із процесами митного регулювання. Це пов'язано із дозволами та ліцензуванням імпортерів та експортерів поставок, визначення правил транзиту товарів митною територією України, обґрунтуванням умов постачання товарів з метою зниження собівартості реалізації продукції, контролю за цінами при здійсненні операцій з нерезидентами.

Освітньо-професійна програма «Митний контроль» розроблена кафедрою митної справи і фінансових послуг Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця із залученням фахівців зі сфери митної справи та зовнішньоекономічної діяльності, а також із врахуванням рекомендацій та побажань, які надавалися представниками студентської спільноти попередніх років. Програма розроблена на основі стандарту Вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Цінним в програмі є синтез різноманітних компетентностей, якими оволодіють студенти за підсумками навчання. Такі компетентності пов'язані із фінансовим менеджментом, ринком фінансових послуг, фінансовою стратегією та фінансовим контролінгом. Набуття таких компетентностей разом з вивченням дисциплін, пов'язаними із митним контролем та адмініструванням митних платежів, дозволить виховати кваліфікованого фахівця із широким спектром знань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Безумовною перевагою програми є можливість студентам обирати на власний розсуд певну кількість навчальних дисциплін (магістрів та мейджорів), що дозволяє їм набувати знань в сферах, не пов'язаних з обраною професією, але які вони вважають корисними для себе.

Важливим позитивним моментом є наявність в освітній програмі початкової дисципліни на іноземній мові, що дозволить майбутнім фахівцям швидше адаптуватися до вимог роботодавців, діяльність яких пов'язана із зовнішньоекономічною діяльністю.

Разом із тим, в освітній програмі підготовки магістрів вважаємо слід запровадити лабораторні заняття з дисципліни «Митно-тарифне адміністрування та контроль» для набуття студентами навичок митного контролю на основі програмного продукту QD-Professional.

Таким чином вважаємо, що освітньо-професійна програма «Митний контроль» може бути рекомендована для підготовки студентів за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця.

Chief Business Development Officer
PRESTIL ENERGY LTD

Oleksii PALKO

15A NEWCOURT STREET, London, England, NW87AA,
United Kingdom Company No. 07944346
info@mpc.technology
mpc.technology

Review
to the educational and professional program "Customs control" by
speciality 072 "Finance, banking, insurance and stock market" at Simon
Kuznets Kharkiv National University of Economics

The topic of foreign economic activity is closely related to customs regulation. This is caused by the existence of a large number of rules (such as licensing) on import, export and transit operations, price control for transactions with non-residents and customs treatment optimization.

The educational and professional program "Customs control" was developed by the department of customs and financial services of the Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics based on recommendations of customs and foreign economic activity specialists and previous years student's feedback. The program is developed according to the standard of higher education by specialty 072 "Finance, banking, insurance and stock market".

The value of the program is the competencies related to finance management and customs administration, which students will receive as a result of their studies. The acquisition of such competencies will allow the preparation of qualified specialists with a wide range of knowledge in the field of finance, banking, insurance and the stock market.

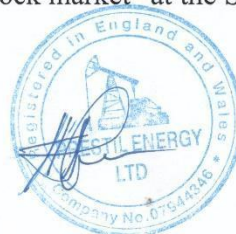
The absolute advantage of the program is the opportunity for students to choose a certain number of academic disciplines (minors and majors) on their own. Such an approach allows students to acquire useful knowledge in areas related to the target profession.

An important point is the availability of disciplines in a foreign language. This will allow future specialists to quickly adapt to the requirements of employers whose activities are related to foreign economic activity.

Also we think that laboratory classes on the discipline "Customs and tariff administration and control" should be introduced in the master's program to acquire customs control skills based on the QD-Professional software.

We recommend the educational and professional program "Customs control" for students at the second (master's) level of higher education by the specialty 072 "Finance, banking, insurance and stock market" at the Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics.

Chief Business Development Officer
PRESTIL ENERGY LTD

Oleksii PALKO

15A NEWCOURT STREET, London, England, NW87AA,
United Kingdom Company No. 07944346
info@mpc.technology
mpc.technology